Meijendel

Struinen door de binnenduinrand

Voor deze *Natura 2000* kiezen we het uitgestrekte duingebied ten westen van Wassenaar: Meijendel. Voor twee deelgebieden, met aansprekende namen als Kijfhoek en Bierlap, heb je een dagkaart nodig met als gevolg dat het daar wonderlijk stil kan zijn op een steenworp afstand van 'grote' stad Den Haag.

Tekst & foto Marcia van Bijnen

Het duingebied is behoorlijk afwisselend en reliëfrijk. Eerst zijn daar, grenzend aan het strand, de jonge, kalkrijke duinen van het helmlandschap met pioniervegetatie en – *nomen est omen* – helmgras. Daarna volgt een brede strook paraboolduinen en uitgestoven duinpannen met taai gras, laag struweel en moerassige stukken. Dit is de strook waar je de grillig gevormde infiltratieplassen kunt vinden, waarover verderop meer. Kijfhoek en Bierlap liggen in weer wat oudere, minder kalkrijke duinen met eveneens uitgestoven vlakten. Je vindt er een van de juwelen van de binnenduinrand: toefen oud bos met kronkelende, door de wind geteisterde eiken, ritselende berken en zilveren duindoornstruiken, en talloze paddenstoelen. Liefhebbers van korstmossen kunnen hier hun hart ophalen. Vroeg of laat kom je konikpaardjes tegen die door hun kleur mooi opgaan in het landschap. Of de schaapskudde. Zij moeten voorkomen dat exoten als Amerikaanse vogelkers oprukken, opdat er voldoende open, stuivende vlakten blijven.

Koel, helder water

Meijendel dankt zijn naam aan de vele meidoorns die hier als witte bollen het voorjaar opfleuren, goed te bewonderen vanaf de Snellenberg in Kijfhoek. Een 'del' verwijst in dit geval niet naar dame van lichte zeden, maar naar een duinkom, uitgewaaid door de straffe westenwind. Zoals een 'rel' in deze contreien geen opstootje is, maar een geul waardoor helder kwelwater afstroomt naar lagergelegen gebied. Een 'sprang' is ook een watergeul, maar dan een die gegraven is ten behoeve van de waterwinning (denk aan de Veluwse sprengen). Die duinwaterwinning hier begon in 1874. Inmiddels volstaat de voorraad duinwater niet meer en moet er (voorgezuiverd) rivierwater worden ingelaten in de vele infiltratieplassen. Het water zakt geleidelijk door het zuiverende duinzand en vermengt zich ondergronds met het eigenlijke duinwater. De infiltratieplassen vormen een heerlijke aanblik, omgord als ze zijn door struweel; bovendien kun je daar fijn mijmeren op de oevers. Maar Kijfhoek kent nog meer zompigs buiten de grote infiltratieplassen. Al zwervend kom je moerasjes tegen, naamloze, stille natte vlekken, verborgen tussen de bosschages.
Dus ga gewoon dwalen in dit afwisselende landschap en geniet, met de zeewind in de haren en zilt op je vel, van de weidse schoonheid. ■

Den Haag stond van oudsher bekend om haar heerlijke duinwater, iets waar Rotterdammers met hun naar chloor smakende Maaswater maar wat jaloers op waren. Het werd nóg gortiger toen in januari 1963 brak water uit de Rotterdamse kranen kwam doordat zeewater de Maasdelta was binnengedrongen. Bezoekers uit het residentie namen daarom als attentie flessen met hun klaterende duinheerlijks mee.

Nederland telt 161 Natura 2000-gebieden, zowel op het land als op zee. Wat zijn dat voor gebieden en wat maakt ze bijzonder? De redactie van *Natura* bezoekt deze gebieden voor een korte impressie. Meer informatie op *www.natura2000.nl.*

Meijendel

Status: Habitatrichtlijn
Overbelasting stikstof: Ja
Provincie: Zuid-Holland
Totale oppervlakte: 2878 ha
Beheerder: Dunea
Doen: Paaltjes- & netwerkwandelingen. Kijfhoek en Bierlap ongemarkeerd: *www.tickets.dunea.nl/nl/kijfhoekbierlap/tickets.*

Infiltratieplassen doorspikkelen het landschap.